SU UZMANINDAN 2026 YAZI İÇİN KURAKLIK UYARISI

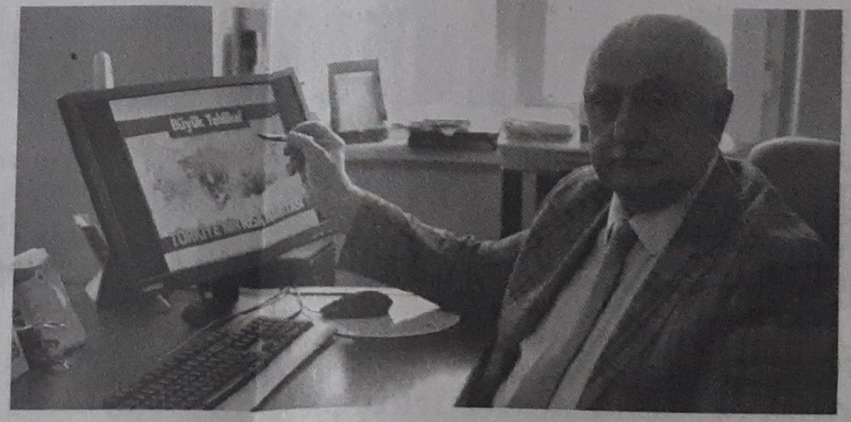
Yağışlar aldatmasın

Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama Bölümü Öğretim Üyesi, Prof. Dr. Yusuf Demir, son dönemde yağışların normalin üzerinde gerçekleşmesinin kuraklık riskinin ortadan kalktığı anlamına gelmediğini belirtti. Prof. Dr. Demir, iklim değişikliğinin artık yalnızca yağış miktarını değil, yağışın zamanını, şiddetini ve dağılımını değiştirdiğine dikkat çekerek, kısa sürede meydana gelen aşırı yağışların toprağa yeterince nüfuz edemediğini, bu nedenle aynı yıl içerisinde hem sel hem de kuraklığın yaşanabildiğini ifade etti

17 HAZİRAN Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü dolayısıyla açıklama yapan Prof. Dr. Yusuf Demir, artan yağışların kuraklık riskini ortadan kaldırmadığına dikkat çekti. Prof. Dr. Yusuf Demir, "Ülkemiz açısından bakıldığında ise son altı aylık dönemde yağışlar birçok bölgede uzun yıllar ortalamalarının üzerine çıkmıştır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü verilerine göre 2025-2026 su yılında yağışlar normalin üzerinde gerçekleşmiş, bazı bölgelerde geçen yıla göre çok önemli artışlar kaydedilmiştir. Uzmanlar, Türkiye'nin son yılların en yağışlı dönemlerinden birini yaşadığını ifade etmektedir. Ancak bu olumlu tablo bizleri yanıltmamalıdır. Çünkü kuraklık yalnızca belirli bir dönemde yağışın az olması anlamına gelmez. Toprak neminin azalması, yeraltı su seviyelerinin düşmesi, buharlaşmanın artması ve su kaynaklarının sürdürülebilir olmayan şekilde kullanılması da kuraklığın önemli göstergeleridir. Yağışların artması, kuraklık tehlikesinin ortadan kalktığı anlamına gelmemektedir. Çünkü iklim değişikliği artık yağış miktarını değil, yağışın zamanını, şiddetini ve dağılımını değiştirmektedir. Kısa sürede gerçekleşen aşırı yağışlar toprağa yeterince nüfuz edememekte, suyun önemli bölümü yüzey akışına geçerek denizlere ulaşmaktadır. Böylece aynı yıl içerisinde hem sel hem de kuraklık yaşanabilmektedir" dedi.

KARADENİZ BÖLGESİNE DİKKAT

Karadeniz Bölgesi'nde iklim değişikliğinin yeni ve alışılmadık riskler oluşturduğunu belirten Demir, özellikle Samsun, Trabzon, Rize, Giresun, Ordu ve Artvin'de aşırı yağışların sel ve heyelan riskini artırırken, yaz aylarında yaşanan kurak dönemlerin su kaynakları ve tarımsal üretim üzerinde baskı oluşturduğunu söyledi. Prof. Dr.Demir, "Türkiye'nin artık yalnızca su temin eden değil, suyu yöneten bir ülke olması gerekmektedir. Baraj yapmak tek başına yeterli değildir. Yeni dönemde; havza bazlı su yönetimi, yeraltı sularının korunması, yağmur suyu hasadı, gri su kullanımı, atık su geri kazanımı, tarımsal sulama verimliliği ve şehirlerde kayıp-kaçak oranlarının azaltılması ulusal öncelik haline getirilmelidir. Su politikaları artık yalnızca teknik değil, aynı zamanda

stratejik ve güvenlik boyutu olan bir konu olarak ele alınmalıdır. Yirmi birinci yüzyılda su; petrol kadar, hatta birçok bölgede petrolden daha değerli bir kaynak haline gelmektedir. Su olmadan tarım olmaz, tarım olmadan gıda güvenliği olmaz, gıda güvenliği olmadan da ekonomik ve toplumsal güvenlikten söz etmek mümkün değildir. Bu nedenle su tasarrufu yalnızca bireysel bir tercih değil, ulusal bir sorumluluktur. Her damla suyun korunması, gelecek nesillere karşı ortak görevimizdir. İklim değişikliği Karadeniz Bölgesi'nde yeni ve alışılmadık riskler oluşturmaktadır. Geçmişte düzenli yağış rejimiyle tanınan Orta ve Doğu Karadeniz'de artık kısa sürede aşırı yağışlar görülürken, yaz aylarında daha uzun kurak dönemler yaşanmaktadır. Bu durum; sel ve taşkın riskini artırmakta, heyelanları tetiklemekte, tarımsal üretimi olumsuz etkilemekte ve içme ve sulama suyu kaynakları üzerinde baskı oluşturmaktadır. Özellikle Samsun, Trabzon, Rize, Giresun, Ordu ve Artvin illerinde iklim değişikliğine uyum politikalarının hızlandırılması gerekmektedir" diye konuştu.

Yusuf Demir şunları söyledi:

"2026 yılı yaz aylarından itibaren yaşanacak bu sürece karşı; her belediye iklim değişikliğine uyum eylem planı hazırlamalı, yağmur suyu hasadı zorunlu hale getirilmeli, kentsel su kayıp-kaçak oranları düşürülmeli, kuraklık eylem planları tüm havzalarda güncellenmeli, tarımsal sulama yatırımları hızlandırılmalı, yeraltı sularının korunmasına yönelik denetimler artırılmalı, su ayak izi ve karbon ayak izi uygulamaları yaygınlaştırılmalı ve çölleşmeyle mücadele kapsamında ağaçlandırma ve toprak koruma projeleri desteklenmelidir. Kuraklıkla mücadele yalnızca devletin değil, toplumun tamamının sorumluluğudur. Evlerimizde, iş yerlerimizde ve tarımsal faaliyetlerimizde suyu verimli kullanmak zorundayız. Tasarruf edilen her litre su, yarının güvencesidir. Bugün karşı karşıya olduğumuz en büyük tehditlerden biri, kuraklığı yalnızca yağış eksikliği olarak görmektir. Kuraklık; su kaynaklarının azalması, tarımsal üretimin risk altına girmesi, gıda güvenliğinin zayıflaması ve geleceğin belirsizleşmesidir." ■ İHA